

De Vlaamsche Meesters in l'Ermitage.

tijdperk en tot de parels zijner kroon. Zij kwamen in bezit van Catharina II door den aankoop van de Galerij te Houghton Hall, het landgoed van Lord Walpole, die onder meer andere ook de familieportretten der Markiezen van Wharton gekocht had. Wij vinden onder de werken voortkomstig uit Houghton Hall Karel I en koningin Henriette-Marie, in 1638 geschilderd en door den koning aan Lord Walpole geschonken, een paar stukken nog al droog van bewerking met fletsche weerschijnen, zonder hoogere waarde; verder het portret van Henri Danvers, graaf Danby, een prachtstuk, ten voeten uit, in het staatsiegewaad der Kousebandorde, geheel witte, roode en blauwe zijde en fluweel, een zeer voornaam figuur tegen zwart tapijt met gouden bloemen geplaatst; dan de vijf familieportretten der Wharton's: Lord Philips Wharton, Sir Thomas Wharton, Elisabeth en Philadelphie Wharton, twee kinderen zamen op een doek, Lady Jane Goodwin, moeder van Philip Wharton's vrouw, en Lord Wandesford, vader van Philips tweede vrouw; het eerste van 1632, de andere van 1638, 1639 en 1640.

Wij hebben het portret van Lord Philips Wharton in 1899 in de Antwerpsche tentoonstelling gezien, waar het het meest algemeen bewonderde van Van Dijck's werken was; wie herinnert zich niet meer dien jongen edelman, den mooisten van zijnen tijd, met zijn herderstaf in de hand, in zijn violet en goudgeel gewaad, met zijn droomerig meisjesgelaat, als uit edelsteen gesneden, badende in een zachten wasem: een prins uit de sprookjeswereld met feënhand op het doek getooverd. Zijn broer Sir Thomas is steviger geschilderd, mannelijker, maar niet minder voornaam van uitzicht en rijker nog van kleur: roode broek, gele kolder en laarzen, zwarten stalen en daarop witten halskraag, roze mouwen, gespleten op den elleboog, het wit linnen latende doorkomen. Van minder belang zijn de drie andere portretten der familie Wharton.

Verder komen uit de Walpole-verzameling de portretten van Sir Thomas Chaloner en Inigo Jones. Het eerste in lichter, het andere in donkeren toon, beide zeer levendig van uitdrukking en gebaar.

Van denzelfden tijd, maar voortkomende

uit een andere verzameling, is het portret van den jongen Prins van Oranje Willem II, dat men gezien heeft in de tentoonstelling te Amsterdam in 1898. Weer een verrukkelijk figuurtje: het prinsje is prachtig van houding met de eene hand op den wandelstok, in de andere de karwats houdende. Hij draagt een gelen kolder, daarop een borstharnas, waarop het licht sterk glinsterend weerkaatst, daarover een blauw lint; om den hals een witten kraag; zware bruine haarlokken omringen zijn lief gelaat, waar de bruine oogen uit stralen en de karmozijnen lippen als bloembladeren op bloeien. Een warm, smeltend licht overgiet en verzacht het glinsterende van dit juweelachtige vorstenkind, dat wij in het Rijksmuseum weervinden met zijn kinderlijke bruid.

Van denzelfden tijd zal ook wel zijn het borstbeeld van een oud man, die in den catalogus geen naam draagt, maar die mij Thomas Parr schijnt te zijn, de honderdjarige, die ook door Rubens geschilderd werd.

Tot de allerlaatste jaren behoort een portret dat Van Dijck te Parijs gemaakt heeft, wanneer hij daar kort voor zijn dood verbleef, namelijk dat van den gekenden bankier en liefhebber van kunstwerken Everard Jabach. Het is geheel in zijn Engelschen trant en bijzonder warm van toon.

Uit Van Dijck's derde tijdperk, tusschen zijn terugkeer uit Italië en zijn verhuizing naar Engeland, bezit de Ermitage verscheidene portretten, die van Jan van den Wouwer (Woverius) den gekenden staatsman, vriend van Rubens en van de geleerden van zijnen tijd, van Adriaan Stevens, almoezenier van Antwerpen en van zijne vrouw, beiden gedagteekend van 1629, van Vloeren Breughel, na zijn dood geschilderd, van Lazarus Marquis, den Antwerpschen geneesheer. Het portret van Lazarus Marquis in warmeren geroosterden toon is geschilderd kort na den terugkeer van Van Dijck uit Italië, dat van Woverius, in zeer zachten fijnen toon, vijf of zes jaar later, wat bevestigd wordt door den ouderdom der personages; beide zijn hoogst merkwaardige stukken. Tamelijk onbeduidend zijn de portretten der echtgenooten Stevens. De catalogus kan niet aannemen dat hier man en vrouw zijn afgebeeld, wat nochtans